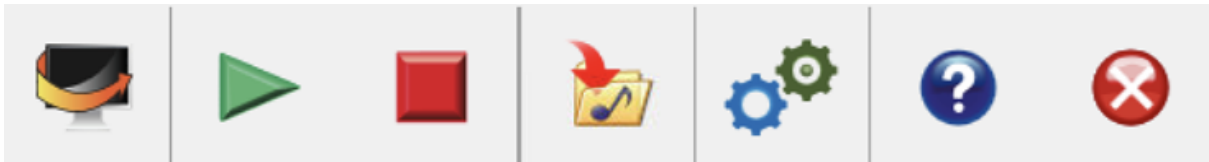

Manual ClaroRead SE

ClaroRead SE är en enkel och lätthanterlig talsyntes som kan läsa upp text på din dator med markörmedföljning. Du kan välja mellan olika röster och språk för uppläsningen.

Verktogsfältet

Verktogsfältet består av ett antal "Knappar". Det är med dessa som du bestämmer vad du vill göra.

Spela och stopp

Genom att klicka på playknappen startar du uppläsningen. Om du klickar på stoppknappen så avbryts uppläsningen.

Befinner du dig i ett Word dokument kan du sätta musmarkeringen där du vill börja uppläsningen och klicka på spela. Du får då texten uppläst med markörmedföljning.

Det går även att få text uppläst från menyer eller dialogrutor.

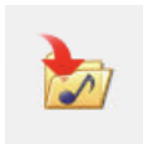
Uppläsning på webbsida

I Internet Explorer, Mozilla Firefox, Safari och Opera kan du få hyperlänkar, objekt, bilder och text uppläst genom att bara hovra med musen över det du vill höra.

Du kan även markera text för att få den uppläst utan highlighting. Detta fungerar i samtliga webbläsare som står ovan samt i Chrome.

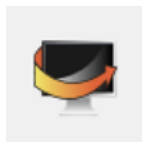
Uppläsning av låsta dokument

PDF filer i Adobe Acrobat eller Adobe Reader fungerar som Microsoft Word dokument. Du kan välja text för att höra ett särskilt stycke, klicka på Control och hovra med musen för att höra ett särskilt ord och klicka på playknappen för att få hela texten uppläst med highlighting, precis som i Word.

Spara

Genom att klicka på denna knappen så kan du spara uppläsningen till en ljudfil.

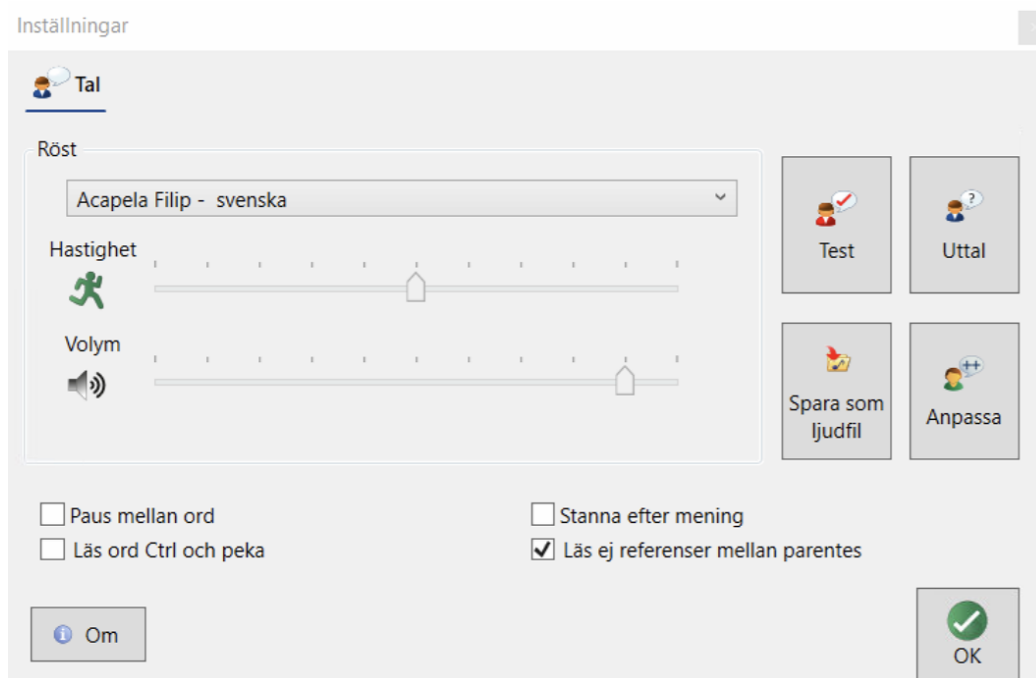
Skanna

Genom att klicka på denna knappen kan du skanna text från skärmen. Om du befinner dig i ett låst dokument där du inte kan markera texten kan du alltså skanna texten, klicka på Spela och få texten uppläst.

Inställningar

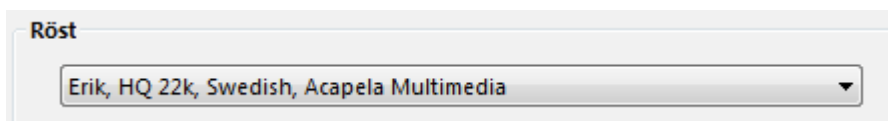
Under denna knapp kan du styra inställningarna för ClaroRead SE. Du ser då nedan vy.

Tal

Under fliken Tal kan du välja vilken röst som skall användas av ClaroRead när programmet läser upp text. Du kan också ställa in hastighet och volym på rösten. Med ClaroRead följer röster av hög kvalitet.

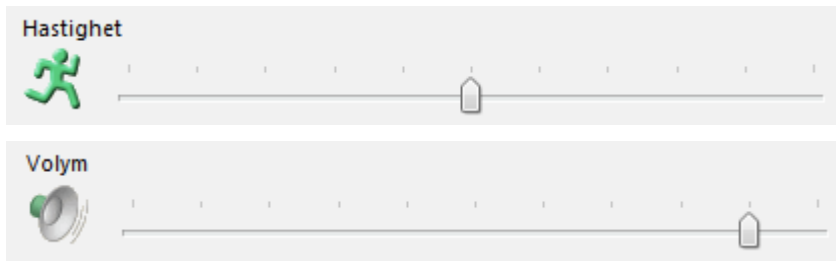
Röst

Om du klickar på nedåtpilen bredvid den röst som är vald för tillfället kan du se vilka andra röster du kan välja mellan. Välj den du vill använda och klicka på OK för att spara valet.

Hastighet & Volym

Ändra hastighet och volym genom att dra reglaget åt höger eller vänster.

Paus mellan ord Paus mellan ord

Markera den här kryssrutan för att få ClaroRead att medvetet separera varje ord under uppläsning. Detta gör det lättare att höra olika separata ord.

Om kryssrutan inte är markerad kommer talet att flöda naturligt och kommer att ta hänsyn till interpunktion, vissa förkortningar och andra textdetaljer.

Stanna efter mening Stanna efter mening

Markera den här kryssrutan för att få ClaroRead att bara läsa en mening åt gången när du använder "klicka och spela", det vill säga när du klickar på knappen Spela medan du arbetar i applikationer som Microsoft Word och Adobe Acrobat.

För att läsa nästa mening måste du klicka på Spela igen.

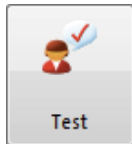
Läs ord Ctrl och peka Läs ord Ctrl och peka

När du håller ned Ctrl-tangenten och håller muspekaren över ett ord på skärmen, kommer ClaroRead att läsa ordet högt.

Läs ej referenser mellan parentes Läs ej referenser mellan parentes

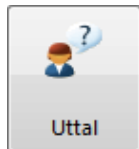
Om du bockar i denna ruta så kommer referenser inte att läsas upp, men annan text inom parenteser blir uppläst

Referenser kan lätt bryta upp textflödet, vilket gör det svårt att fokusera på meningar när de läses upp.

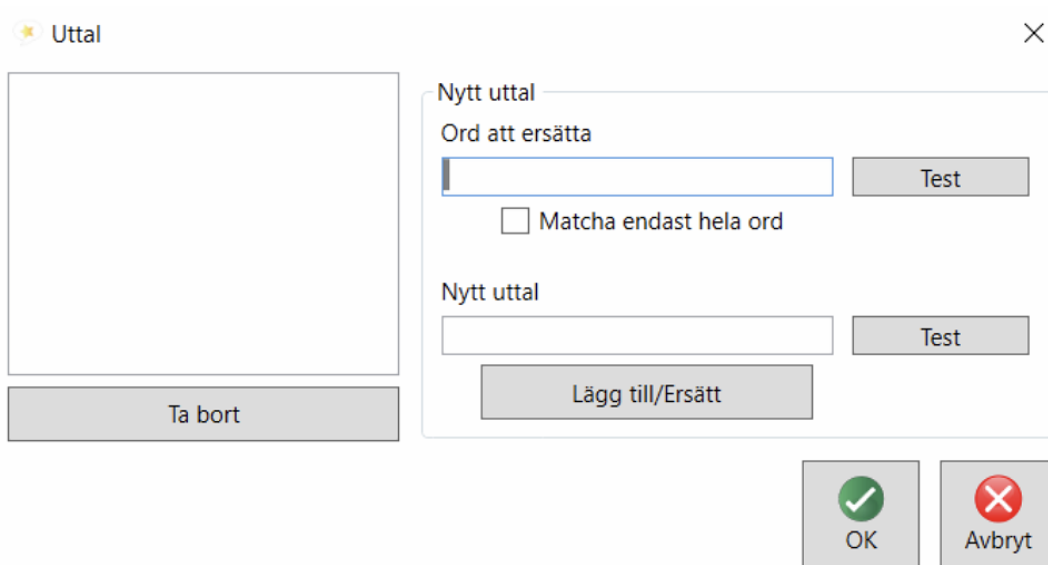
Test

När du har ändrat inställningarna för röst kan du testa dessa innan du klickar på OK. Att ladda in en ny röst kan ta en sekund eller två så ha tålamod! När rösten har laddats kan du testa den. Den kommer att säga "Detta är ett test av den valda rösten".

Uttal

Knappen Uttal öppnar uttalslistan för det syntetiska talet. Även om rösterna är mycket bra finns det tillfällen när de inte uttalar orden exakt som du vill, det kan till exempel gälla namn på personer eller platser. För att få rösten att uttala saker som du vill lägger du bara till ordet i uttalslistan tillsammans med en beskrivning av hur det skall låta.

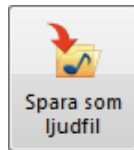

För att lägga till ett ord i listan, skriv in ordet du vill ändra uttalet på i rutan "Ord att ersätta". Klicka på knappen test för att höra hur den valda rösten uttalar ordet.

När du är nöjd med uttalet klickar du på Lägg till/Ersätt för att lägga till det i uttalslistan.

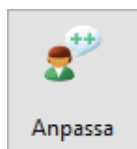
Observera att varje röst har sitt eget sätt att uttala text. Att välja en röst som ligger nära din egen röst eller region kommer att resultera i bättre uttal. ClaroRead har separata uttalslistor för varje språk – till exempel kommer en svensk röst att behöva en helt annan lista än en engelsk röst.

Om du vill ändra uttalet för ett ord men inte påverka andra ord som börjar med samma bokstäver, markerar du kryssrutan "Matcha endast hela ord".

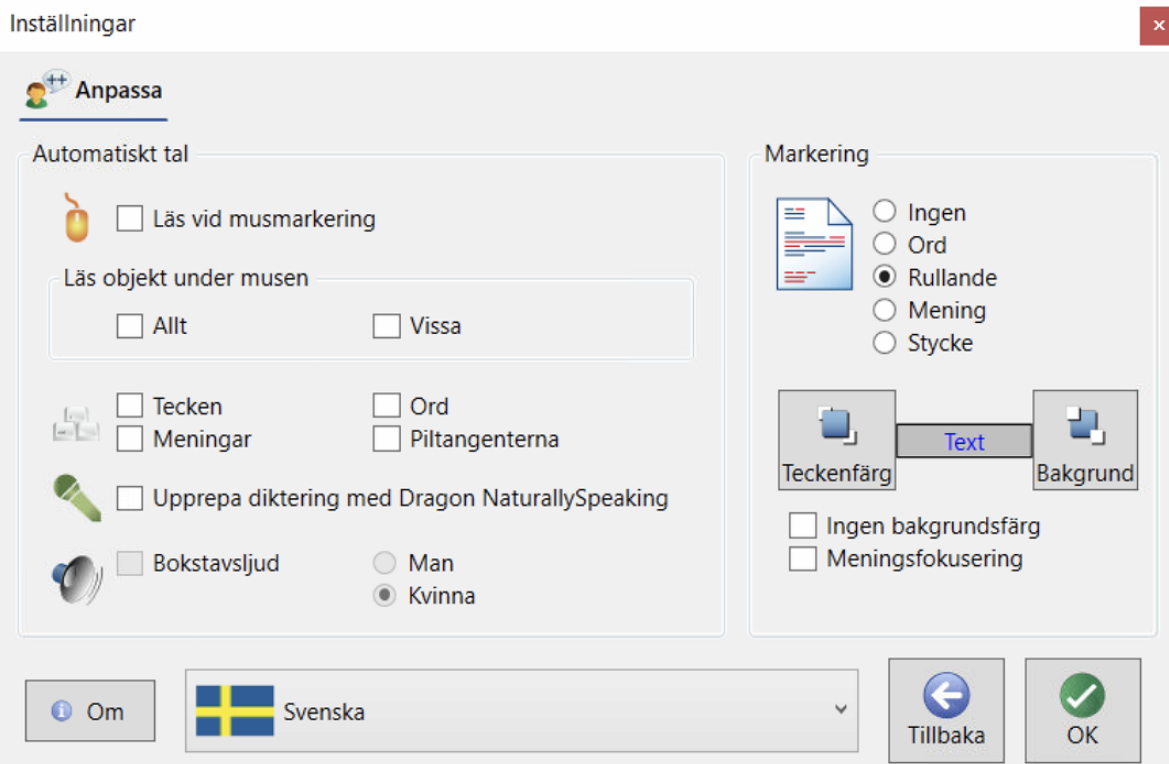
Spara som ljudfil

Klicka på knappen Spara som ljudfil för att spara den markerade texten som en ljudfil. Detta är samma som knappen Spara i ClaroReads verktygsfält som är beskriven tidigare i manualen.

Anpassa

När du klickar på denna knapp så kommer du se en ny dialogruta med avancerade inställningar för uppläsningen.

De avancerade talinställningarna är uppdelade i två sektioner:

- **Automatiskt tal** – dessa inställningar styr några av ClaroReads talfunktioner.
- **Markering** – dessa inställningar styr hur ClaroRead markerar text.

Automatiskt tal

Läs vid musmarkering

ClaroRead läser upp all text du väljer med musen. Detta fungerar i de flesta applikationer och är ofta det bekvämaste sättet att få text uppläst.

Läs objekt under musen

ClaroRead läser upp all text du för muspekaren över, inklusive verktygstips, knappnamn och menyalternativ.

Som standard är kryssrutan Vissa markerad vilket innebär att "läs objekt under musen" är aktiverat för ett litet urval av applikationer inklusive ClaroIdeas.

Markera kryssrutan Allt för att aktivera "läs objekt under musen" för alla applikationer, vilket gör nästan all text på skärmen tillgänglig. Observera att detta kan resultera i mycket tal, vilket kan vara förvirrande eller distraherande.

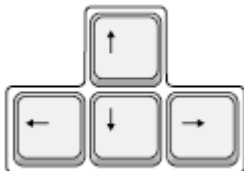
Tecken / ord / meningar

Markera dessa kryssrutor för att aktivera uppläsning medan du skriver tecken, ord eller meningar. När dessa är valda kommer ClaroRead:

- Läs upp varje tecken (bokstav eller tangent) efter att det har skrivits.
- Läs upp varje ord efter att det har skrivits.
- Läs upp varje mening efter att den har skrivits.

Detta är mycket användbart för att kontrollera stavning och grammatik under tiden en text skrivs.

Piltangenterna

ClaroRead läser upp tecken, ord, rader eller stycken när du trycker på piltangenterna för att flytta genom texten:

- Genom att trycka på Höger eller Vänster flyttas markören till nästa eller föregående tecken och ClaroRead läser upp det tecknet.
- Genom att trycka på Ctrl+Höger eller Ctrl+Vänster flyttas markören till nästa eller föregående ord och ClaroRead läser upp det ordet.
- Genom att trycka ner eller upp flyttas markören till nästa eller föregående rad och ClaroRead läser upp hela raden.
- Genom att trycka på Ctrl+Ner eller Ctrl+Upp flyttas markören till nästa eller föregående stycke och ClaroRead läser upp hela stycket.

Du kan använda dessa kommandon upprepade gånger, till exempel genom att trycka på nedåtpilen flera gånger för att läsa igenom ett dokument.

Du kan konfigurera ClaroRead att tala fonetiska bokstavsljud snarare än tecken när du trycker på höger- och vänster piltangenterna. Se Bokstavsljud nedan.

Upprepa diktering med Dragon NaturallySpeaking

Om du använder Nuances Dragon taligenkänningsprogram, ekar ClaroRead tillbaka varje ord, fras eller kommando som Dragon känner igen. Detta gör att du kan känna dig tryggare då Dragon har korrekt identifierat det du sa, eller uppmärksammar dig på eventuella missuppfattningar.

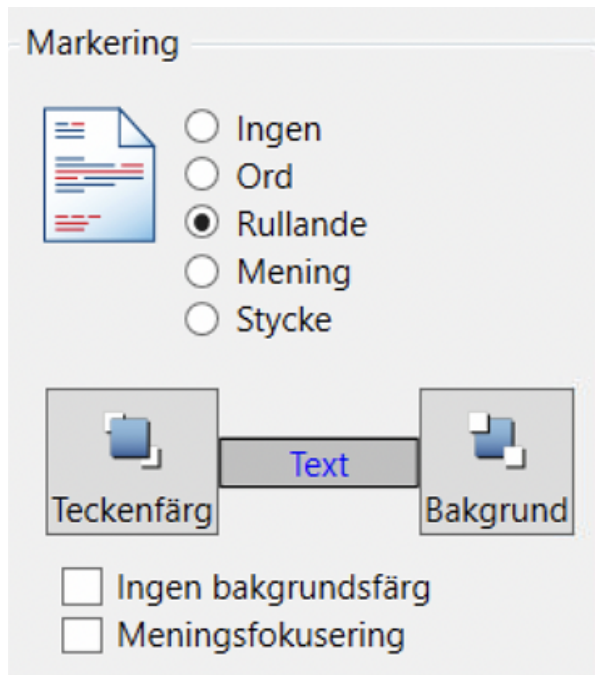
Bokstavsljud

Markera den här kryssrutan för att låta ClaroRead tala fonem, det vill säga fonetiska bokstavsljud, för varje tecken du skriver istället för dess bokstavsnamn. Till exempel, när du skriver "m", kommer ClaroRead att säga "mmh" istället för "m". Beroende på ditt språk kan du välja manliga eller kvinnliga fonem.

Den här kryssrutan är endast tillgänglig om kryssrutan Tecken är markerad. Observera att fonem endast är tillgängliga för vissa språk, och ibland bara för ett enda kön.

Markering

ClaroRead markerar text när du använder "klicka och spela", det vill säga när du klickar på Spela medan du arbetar i applikationer som Microsoft Word och Adobe Acrobat. ClaroReads röst synkroniseras med markeringen, vilket ger dig större hjälp med att följa texten.

Ingen

Välj det här alternativet för att inaktivera framhävningsfunktion – medan ClaroRead läser upp text kommer orden den säger inte att markeras.

Ord

Välj det här alternativet för att bara markera ordet som läses upp:

Rullande

Välj det här alternativet för att markera ord när de läses upp, och lämna de tidigare uppsagda orden markerade. ClaroRead lyfter gradvis fram hela meningar, ord för ord.

Vissa användare tycker att alternativet ord-markering är distraherande, med en flimrande effekt när enskilda ord markeras. Alternativet Rullande minskar denna effekt.

Mening

Välj det här alternativet för att markera hela meningen som läses upp. Detta är standardinställningen.

Stycke

Välj det här alternativet för att markera hela stycket som läses upp:

Teckenfärg

Klicka på den här knappen för att välja färgen som används för att markera text när den läses upp. Själva texten kommer att ändras till den valda färgen när den läses upp.

Bakgrund

Den här knappen är endast tillgänglig om kryssrutan "Ingen bakgrund" inte är markerad. Klicka på den här knappen för att välja bakgrundsfärgen som används för att markera text när den läses upp.

En färgad bakgrund kommer att appliceras på texten när den läses upp.

Markören "Text", mellan teckenfärg- och bakgrundsknapparna ger dig en förhandsvisning av de valda färgerna.

Ingen bakgrundsfärg

Markera den här kryssrutan för att inaktivera bakgrundsmarkering.

Bakgrundsknappen kommer att vara nedtonad.

Meningsfokusering

Markera den här kryssrutan för att gråa ut resten av dokumentet medan text läses upp. Det här alternativet hjälper dig att fokusera på texten som läses upp. Den kan användas med alternativen Ord, Rullande, Mening eller Stycke.

När du är klar med att redigera avancerade talinställningar kan du antingen klicka på Tillbaka för att återgå till huvudfönstret Inställningar eller klicka på OK för att stänga båda inställningsfönstren.

Kontakta oss

Vi vill tacka dig för att du har valt att använda ClaroRead SE PC.

Du kan hitta fler produkter på www.svensktalteknologi.se.

Om du har några frågor, besök vår supportsida på

www.svensktalteknologi.se eller kontakta oss på support@svensktalteknologi.se.

Denna manual är skriven för version 10.1.605.

